

Nya Argus 2023

Artikelregister, hundrasextonde årgången

- 1) Artiklar och recensioner, enligt skribent¹
- Ahlskog, Markus:* Frankrike 1940: en rätt bortglömd, men viktig episod (1–2)
- Andersson, Kjell:* Se Neapel på diapositiv. Medelhavs-konstruktion och regionala stereotyper i Göran Schildts resefotografier (6–7)
- Bengelsdorff, Anna Lena:* Åtalet mot Eirik Hornborg (Panoptik/3–4)
– Om utsläpp (Debatt/6–7)
- Bergquist, Henrik:* ”Usla skrifter som öka vidskepelse och andra ogrundade begrepp” – hur 1700-talets tryck-frihetsdebatt kan vägleda oss idag (8–9)
- Bibeln:* ”Har ni låtit alla kvinnorna leva!” Utdrag ur en manual för folkmord + Trygve Söderling: ”Ingen lyckades fly” (Ur arkiven/10–12)
- Björnsson, Anders:* Den goda ordningsamheten (3–4)
- Byggmästar, Eva-Stina:* Man får vara kluven (10–12)
- Böök, Mikael:* Om tankeförmågan och skrivkonsten. Ett litet bidrag till kritiken av den artificiella intelligensen (10–12)
- Donner, Jörn* (foto): Flyktingar i Europa (Galleri/5)
- Ekman, Johan:* Det är nödvändigt att vara förbannad (10–12)
- Ekman, Michel:* ”Stark uppmärksamhet på små förändringar tycker jag är mycket värd”. Ett samtal med Henrika Ringbom (1–2)
– När – om inte nu? Om Christa Wolfs författarskap (6–7)
– Brechts subversiva subjekt (Panoptik/8–9)
- Elfving, Robin G.:* Behovet av att förstå Ryssland (Panoptik/5)
- Ellerström, Jonas:* Det finlandssvenska lyrikåret 2022 (3–4)
- Engfelt, Olga:* Sovjetunionens återkomst i den ryska utbildningsmodellen (1–2)
– I mötet med Leviatan. Ett ärligt samtal om Ryssland (3–4)
– ”Putin är inte hela Ryssland...” Kvinnliga röster om en generations trauma (5)
- Fagerholm, K. A.:* Polypen-rättegången 1936 + Trygve Söderling: Apropå skymfande av mäktiga statschefer (Ur arkiven/3–4)
- Forsbeck, Rune:* Frustrerat men sansat om konflikten Israel–Palestina (Panoptik/5)
- Fridlund, Patrik:* Konspirationsteorier – ett politiskt dilemma (8–9)
- Hannele Luhtasela:* Målet är att göra det queera vardagligt (Debatt/1–2) (med Ika Österblad)
- Holmqvist, Ivo:* En tolerant berättelse (Panoptik/5)
- Högnäs, Gunnar:* Du och jag och värden + Werner Aspenström: Du och jag och världen (Dikter/3–4)
– Från interrail till internet (Panoptik/8–9)
– Kristinestad placerad på deckarkartan (Panoptik/10–12)
- Illman, John:* Många aktuella frågor på Mette Frederiksen's bord (3–4)
– När ska sametingslagen godkännas? (Panoptik/8–9)
- Karlsson, Tom:* Ett återbesök på De dömdas ö. Stig Dagerman (6–7)
- Kjellqvist, Else-Britt:* Frihet genom självkänedom – verklighet och sanning (Panoptik/10–12)
- Klinkmann, Sven-Erik:* Några tankar om Peter Mickwitz existensfilosofi (1–2)
– Tår – en djupt ambivalent film (Panoptik/3–4)
– Litteraturens ständiga kris (Debatt/10–12)
- Lindborg, Otto:* Politisk idédiffusion mellan antikens Grekland och Indien (10–12)
- Lindholm, Anna-Stina:* Marker och minnen. Finlandssvensk prosa 2022 (3–4) (med Sara Rönnqvist)
- Lindman, Mio:* Mellan ljus och skugga – finlandssvensk essäistik 2022 (3–4)
– Kärleksdrama eller skräckfilm? Sunrise (Panoptik/5)
- Lindén, Zinaida:* Ian McEwans magnum opus – episkt men intimt (6–7)
– Mor Courage i S:t Petersburg. När Sofokles mötte Stanislavskij (Panoptik/6–7)
- Lång, Fredrik:* Myten om framsteget (del 1/2) (8–9)
– Myten om framsteget (del 2/2) (10–12)
- Lönnfors, Per-Erik:* Warburtons geopolitiska parabel (1–2)
– Tystnad ... omtagning (Panoptik/10–12)
- Lönnqvist, Barbara:* Stoffförflyttning (Panoptik/1–2)
– Vid påsk. Om Anna Achmatova (5)
– Olycksbrodern Mihail Zosjtjenko (8–9)
- Möller-Sibeliuss, Anna:* Om grymheten att gå. Marguerite Duras En fördämning mot Stilla havet (6–7)
- Nyberg, René:* En resa i tiden. Efterskrift till president Koivistos memoarer (del 1/2) (8–9)
– En resa i tiden. Efterskrift till president Koivistos memoarer (del 2/2) (10–12)

1 Siffrorna inom parentes hänvisar till tidskriftsnumret. Kursiv och understreckad = artikeln är tillgänglig på www.nyaargus.fi

Ett komplett register
över innehållet fr.o.m.
1907 hittar du på
<https://nyaargus.fi/Arkiv/>

- Oljemark, Emil: Polen, Ungern och EU:s värdegrund* (10–12)
- Pihlström, Oskar: På spaning efter den kollektiva klassresan. Från Benjamin Franklin till Annie Ernaux och Édouard Louis* (6–7)
- Pollesello, Sara: Barnlitteraturåret 2022* (1–2)
- Prest, Marcus: American Tabloid. James Ellroy* (6–7)
- Rosenberg, Thomas: Fascinerande men smått överarbetad romandebut* (Panoptik/8–9)
- Rotkirch, Kristina: En biodlare i krigets Donbas / Nytt från Ukraina* (5)
- Rönqvist, Sara: Marker och minnen. Finlandssvensk prosa 2022* (3–4) (med Anna-Stina Lindholm)
- Solin, Kim: Åttiotalet på Moderna Museet: Forever Young?* (Panoptik/6–7)
- Stén, Johan C.-E.: Är artificiell intelligens intelligent?* (6–7)
– Finländska forskare på Spetsbergen (Panoptik/10–12)
- Stenbäck, Pär: Israel: den självdestruktiva nationen* (5)
– *Ny regering – ny utrikespolitik?* (8–9)
– Apropå Israel (Panoptik/8–9)
- Stensdotter, Karin: Hos Giacometti med Dalí och en giftmörderska* (Panoptik/3–4)
- Stensson, Ola: Den tänkande medelålderns passioner. Erotikon* (Panoptik/5)
– Roy Andersson – det förlorade folkhemmets filmare (8–9)
- Stolt, Carl-Magnus: Bokarkeologen. Om spår i böcker och begreppet autenticitet* (10–12)
- Strömhäll, Hans: Carpe diem på småländska. Mobergs mest personliga roman jubilerar* (3–4)
– Om inlevelse, förundran och konsten att vara människa (8–9)
- Svensson, Conny: Augustus och Julianus. Vinnare och förlorare i världshistorien* (1–2)
– Robinson Crusoes äventyr (5)
– Pest och pikaresk hos Daniel Defoe (6–7)
– Inte bara Sherlock. Om Arthur Conan Doyle (10–12)

- Swahn, Irma: J & B & P – ett relationsreportage* (Panoptik/10–12)
- Särman, Sanja: Tianxia – att tänka en världsgemenskap* (1–2)
- Söderling, Trygve: Asymmetri / Demonisera mera? / Turkifiering* (Kommentarer/1–2)
– *Saker vi inte väntade oss / Översiktligt sedan år 2000* (Kommentarer/3–4)
– Amos Rex (Galleri/3–4)
– *Ta fan i båten? / Häktad medarbetare / Bränn inte kläder / Färre sidor?* (Kommentarer/5)
– *Cancellera klassikerna? / Favoriterna – en Nya Argus-klassiker* (Kommentarer/6–7)
– *Regeringen Purra / Kränkthetsmonstret* (Kommentarer/8–9)
– *Den nya katastrofen* (Kommentarer/10–12)
- Tarkiainen, Kari: Till huvudlöshetens försvar – ett bidrag till skräckens historia* (1–2)
– *Lögn i barnkammare och vuxenvärld* (5)
– *Den utmattade kuriren eller budbärarens dilemma* (8–9)
- Törnudd, Klaus: Krigets vansinne i Europa* (1–2)
- Valtiala, Nalle: Asmodeus: högt i det blå* (Panoptik/1–2)
– Livets summa: att leva är att lida + Lear Light i Vallgård (Panoptik/3–4)
– Negativism kontra possibilism på scenen / Lycka i kubik och ett olyckligt slut (Panoptik/5)
– Sagor för små och stora barn / Byta kön och liv mot död på teatern (Panoptik/8–9)
– Thomas Jefferson gjorde också annat än skrev brev (10–12)
– Bad karma på Busholmen, rallarsvingar på Lillan / Ett borttappat barn. En osynlig mjölkflicka. (Panoptik/10–12)
- Valtiala, Robin: En barnbok i smyg – en läsning av Don Quijote* (6–7)
- Warburton, Thomas: Vänskapen med Arbatrake* (1–2)
- Wass, Janne: Aelita – hyllad och missförstådd* (Panoptik/6–7)
- Weibull, Hedvig: Lars Vilks slitna sulor* (10–12)
- Wickström, Daniel: Bonjour tristesse – den eviga sommaren. Françoise Sagan* (6–7)
- Zalesky, Bodil: Berättelser från åttonde distriktet. Giorgio och Nicola Pressburger* (6–7)
- Zilliacus, Clas: Filmen som ingen ville se: Peter Lorres Der Verlorene* (Panoptik/6–7)
– *Om ofinlandssvensk litteraturhistoria* (10–12)
- Öhman, Alexander: Bob Dylan och Den Stora Obegripligheten* (6–7)

- Öman, Ann-Sofie: *I ett djupare minne. Om Boris Pahor* (8–9)
 Österblad, Ika: Målet är att göra det queera vardagligt (Debatt/1–2) (med Hannele Luhtasela)
 – Äggform (Galleri/1–2)
 – *Radiospaning: Sverige* (Panoptik/3–4)

2) Skönlitterära bidrag

- Björnsson, Anders: *Stockholmssamtal* (I/V) (Prosa/5)
 – *Stockholmssamtal* (II/V) (Prosa/6–7)
 – *Stockholmssamtal* (III/V) (Prosa/8–9)
 – *Stockholmssamtal* (IV/V) (Prosa/10–12)
 Boij, Hans: *Tre rader till* (Dikt/1–2)
 Byggmästar, Eva-Stina: *Kalamaja park* (Dikt/3–4)
 Dickinson, Emily: *Om jag skulle dö* (Dikt/6–7)
 Donne, John: *Tre dikter* (Poesi/10–12)
 de Góngora, Luis: *Från en sjuk vandrare* (Dikt/6–7)
 Hammoud, Shurouk: *För att jag känner dig* (Dikt/1–2)
 – *Älska dem* (Dikt/5)
 – *Korsord* (Dikt/8–9)
 Myrtin, Mikael Henrik: *Alla spåren leder till Dej* (Dikt/1–2)
 – *Inför rätta / Genom galler / Skugga* (Dikter/3–4)
 Nyberg, Mattias: *Ett halvt dussin korn* (Aforismer/1–2)
 – *Nu eller nu* (Dikt/3–4)
 – *Efteråt* (Dikt/5)
 – *Hugget* (Novell/6–7)
 Olvmyr, Per: *Brev från en hälleflundra* (Prosa/5)
 – *Matleverans för ensamstående* (Prosa/6–7)
 – *Kärlekens former* (Prosa/8–9)
 Pahor, Boris: *Bålet* (Prosa/8–9)
 Szymborska, Wisława: *Avsked* (Dikt/10–12)
 Valtiala, Robin: *Nya Forum* (Novell/3–4)
 Zalesky, Bodil: *Norskens hus* (Prosa/8–9)
 Österman, Bernt: *10 aforismer* (Aforismer/3–4)

3) Recenserade böcker²

- Andtbacka, Ralf: *Dürers hare*, Förlaget M 2022 (3–4)
 Attianese, Ann-Helen: *Viva viva. Livet, döden och maten i mitt Italien*, Scriptum 2022 (3–4)
 Ahlgren, Emma: *Hur kärlek fungerar*, S & S 2022 (3–4)
 Bargum, Johan: *Äldre män*, Förlaget M 2022 (3–4)
 Bargum, Katja & Lucander, Jenny: *Myrornas rekordbok*, Förlaget M 2022 (1–2)
 Bergfors, Petronella, Burman, Anne-Marie, Lyttbacka, Sofia & Sjöholm, Linn: *Draken som ville hitta hem*, Bildbabbel 2022 (1–2)
 Berglund, Berndt: *En gastronoms blodiga händer*, Scriptum 2022 (3–4)
 Bertell Ann-Luise: *Glöm bort din saknad*, Förlaget M 2022 (3–4)
 Blomkvist, Mårten: *Sånger från folkhemmet. Om Roy Andersson*. Bonniers, 2023 (8–9)

2 Förkortningar: S & S = Schildts & Söderströms, SFV = Svenska folkskolans vänner och SLS = Svenska Litteratursällskapet i Finland

- Boij, Hans: *Volym 48. Senkommet*, Författares Bokmaskin 2022 (3–4)
 Bonde, Lina: *Om er mamma & om mig*, Förlaget M 2022 (3–4)
 Bondestam, Linda: *God morgon rymden*, Förlaget M 2022 (1–2)
 Bondestam, Linda & Åkesson, Mimi: *Här är alla andra*, Förlaget M 2022 (1–2)
 van den Brink, Nina: *"Jag har torkat nog så många golv" – En biografi om Maja Ekelöf*, Norstedts 2022 (3–4)
 Brunell, Thomas: *Himmel över backen / Der Himmel über dem Bühl*, TLAB 2022 (1–2)
 Byggmästar, Eva-Stina: *Låt hjärtat tala hjärtats språk*, Fri Press 2022 (1–2)
 Bäck, Tomas Mikael: *Inställningar*, S & S 2022 (1–2)
 Chanfreau, Amanda & Chanfreau, Sofia: *Giraffens hjärta är ovanligt stort*, S & S 2022 (1–2)
 Collins, Karin: *Snart har sommarn blommat ut*, S & S 2022 (3–4)
 Ehnholm-Hiell, Sara: *Hur jag gick på bio och aldrig kom tillbaka*, Förlaget M 2022 (3–4)
 Ekholm, Johannes: *Karmakoma*, Förlaget M 2022 (3–4)
 Erlandsson, Karin: *Det blå garnet*, S & S 2022 (3–4)
 Forsblom, Sabine: *Trollet i mitt bröst. En cancerdagbok*, S & S 2022 (3–4)
 Fellman, Rosanna: *Republikens president / Tasavallan presidentti*, Förlaget M 2022 (1–2)
 Filén, Karin: *Alla mina katastrofer*, Förlaget M 2022 (1–2)
 Forss, Mikael: *Bortom mörkret*, Scriptum 2023 (8–9)
 Gardberg, Annvi & Kaihovirta Matias: *Brandtal för världsrevolution. Allan Wallenius och hans röda resor*, SFV 2022 (3–4)
 Gran, Nina & Mander, Sanna: *Dikter för små öron*, Förlaget M 2022 (1–2)
 Gyllenberg, Matilda & Sann, Maria: *Hundra dagar hemma*, Förlaget M 2022 (1–2)
 Gårdeler, Emelie & Tahvanainen, Sanna: *Vilja och valen*, S & S 2022 (1–2)
 Hansson, Ulrika: *Fannys väg*, S & S 2022 (3–4)
 Heikkilä, Pia: *Klippan i en krets av kvinnor: Anna Bäckström – en aboensisk aktivist*, SFV 2022 (3–4)
 Hella, Filippa: *Jag lindar mitt hjärta*, Boklund 2022 (3–4)
 Hellens, Victor von: *Onkalo*, S & S 2022 (3–4)
 Holmgård, Sandra: *Då vi bara hade nu*, Fontana media 2022 (3–4)
 Holmström, Johanna: *Handbok i klardrömmar*, Förlaget M 2022 (3–4)
 Hurme, Maija: *Alla mina sista*, S & S 2022 (1–2)
 Höglund, Eva: *Kompisdeckarna 2: Den farliga lasten*, Scriptum 2022 (1–2)
 Johansdotter, Henna: *Sömnlandet*, Förlaget M 2022 (1–2)
 Jonsson, Bernt: *Nästa år i Jerusalem – dröm och mardröm*, Ekström & Garay 2022 (5)
 Kaihovirta, Matias & Holm, Christoffer: *Klasskamp på svenska. Aktörer, idéer och erfarenheter i 1900-talets finlandssvenska arbetarrörelse*, Työväen historian ja perintein tutkimuksen seura 2022 (3–4)
 Klingenberg, Malin & Sann, Maria: *Skelettet*, S & S 2022 (1–2)

- Klinkmann, Sven-Erik: *Situationen – en undersökning*, Scriptum 2022 (3–4)
- Knuutinen, Cara & Vuori, Sanna Sofia: *Lejon kommer*, Förlaget M 2022 (1–2)
- Korkman, Julia: *Minnets makt. Berättelser från rättsalen*, S & S 2022 (3–4)
- Kurkov, Andrej (översättning: Ylva Mörk): *Grå bin*, Natur & Kultur 2023 (5)
- Lahtinen, Anu: *Ebba Stenbock – i maktspelets skugga*, SLS 2022 (3–4)
- Lilius, Johanna: *Boendets pris*, distribueras via Förlaget M 2022 (3–4)
- Lindén, Gurli: *Port*, Ellips 2022 (3–4)
- Lindén, Zinaida: *Till min syster bortom haven*, Scriptum 2022 (3–4)
- Lindholm, Mao: *Har min mening något liv?* Eget förlag 2022 (3–4)
- Lindholm, Sture & Toivanen, Cecilia: *”Ekenäs universitet” – Där inbördeskriget inte slutade 1918*, Proclio 2022 (3–4)
- Lucander, Jenny & Sandelin, Annica: *När farmor flög*, Förlaget M 2022 (1–2)
- Lundberg, Ulla-Lena: *Lyser och lågar*, Förlaget M 2022 (3–4)
- Lundberg, Zandra: *Konsten att inte hitta sig själv på Bali*, S & S 2022 (3–4)
- Luther, Annika: *Rågen. En spretig historia*, S & S 2022 (3–4)
- Löf, Elin: *Benni och skrivmaskinen*, S & S 2022 (1–2)
- Lönnqvist, Bo: *Briljanter och näver. Vinjetter till sinnenas kulturhistoria*, Scriptum 2022 (3–4)
- Manner, Anne: *Agent Karma*, Scriptum 2022 (3–4)
- Manka, Mikko: *Interrail-muistoja*, SKS Kirjat, 2022 (8–9)
- Mazzarella, Merete: *Den violetta timmen*, S & S 2022 (3–4)
- McEwan, Ian: *Lektioner (Lessons, 2022)*. Svensk översättning: Meta Ottosson. Brombergs, 2023 (6–7)
- Mickwitz, Peter: *Skuggorna, alla skuggor. En essä, essäer*, Ellips 2022 (3–4)
- Möller, Wilma: *Kaamos. En andra chans*, S & S 2022 (1–2)
- Nielsen, Ulrika: *Tingen*, S & S 2022 (3–4)
- Nyberg, Sebastian: *Adjutantens hemlighet*, S & S 2022 (1–2)
- Nykvist, Mikaela: *Kerstins bok – Allt handlar om barnen*, Scriptum 2022 (3–4)
- Nyman, Mikaela: *Helen Heaths elektriska vänner*, Ellips 2022 (3–4)
- Nyström, Chris: *Efteråt*, Litorale 2022 (3–4)
- Packalén, Sture: *Christa Wolf. Den lojala dissidenten*, Carlssons 2022 (6–7)
- Parland, Henry: *Mina lögnar*, SLS /Appell 2022 (3–4)
- Peltomaa, Marianne: *Om detta talar vi inte*, Scriptum 2022 (3–4)
- Ringbom, Henrika: *av ljuset för ljuset*, Förlaget M 2022 (3–4)
- Ringell, Susanne: *Kroppens kalligrafi*, Förlaget M 2022 (3–4)
- Rosenlund, Marcus: *Det stora lilla livet*, S & S 2022 (3–4)
- Sandman Lilius, Irmelin: *Baggens koja*, Litorale 2022 (1–2)
- Sandqvist, Tom: *Amor fati*, Litorale 2022 (3–4)
- Sandström, Peter: *Den stora blondinens sista sommar*, S & S 2022 (3–4)
- Schönström, Rikard: *Motståndets dramaturgi. Bertolt Brecht och det subversiva subjektet*, Ellerströms 2023 (8–9)
- Silván, Larry: *Jag hoppas du också är vid sjön i natt*, Trombone 2022 (3–4)
- Slotte, Åsa: *Ur mammas mörker. Essäer om sjukdom, diagnoser, omsorg och hur jag blev filosof*, Förlaget M 2022 (3–4)
- Smith, Nicko: *Järnjungfrupoesi*, eget förlag 2022 (3–4)
– *Brändö i mitt hjärta*, eget förlag 2022 (3–4)
- Steffansson, Christoffer: *Loop*, Ellips 2022 (3–4)
- Stenius, Caterina: *Sanningen är alltid större. En essä på sju famnars djup*, Scriptum 2022 (3–4)
- Stolpe, Claus: *Ett splittrat USA*, Scriptum 2022 (3–4)
- Sund, Lars: *En morgontrött fågelskådares år*, Förlaget M 2022 (3–4)
- Söderholm, Kerstin: *Vara mänska*, SLS /Appell 2022 (3–4)
- Tahvanainen, Sanna: *Vad gör fjärlilar när det regnar?* S & S 2022 (3–4)
- Turtschaninoff, Maria: *Arvejord*, Förlaget M 2022 (3–4)
- Torvalds, Sofia: *Jag längtar mig igenom Guds tystnad*, Fontana media 2022 (3–4)
- Vainio-Kurtakko, Maria: *Ett gott parti. Scener ur Ellan de la Chapelles och Albert Edelfelts liv*, SLS 2022 (3–4)
- Valtiala, Nalle: *Svart saga*, Litorale, 2022 (5)
- Westö, Mårten, Westö, Kjell: *Åren*, S & S 2022 (3–4)
- Wolf, Christa: *Landet som icke är (Kein Ort. Nirgends)*. Övers. Margaretha Holmqvist. Lind & co 2022 (1982) (6–7)
- Wright, Heidi von: *Solkatt på vit vägg*, Ellips 2022 (3–4)
- Åman, Annika: *Lumpänglar*, S & S 2022 (3–4)
- Åsbacka, Robert: *Glömda rum*, S & S 2022 (3–4)
- Åstrand, Bo-Göran m.fl: *Brev i brytningstider*, Fontana media 2022 (3–4)
- Östman, Catharina: *Månskenssonaten*, Eget förlag 2022 (3–4)